

Who Left the Light on?

אורי בר"ה

אלול תשע"ז · September 17, 2017

1) רמב"ן, דרשה לר"ה

ענין ראש השנה

כת' ¹ וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קודש, כל מלאכת עבודה לא תעשו הקרבתם אשה לה'. זו היא הפרשה של מועד הזה.

והנה צוה הכתוב שגעשה יום טוב ומקרא קודש ביום הזה ולא פירש למה ועל מה, ובשאר כל המועדים מפרש טעם המועד כל אחד ואחד במועדו, כמ' שאמר בתג המצות ², את חג המצות תשמור שבעת ימים תאכל מצות למועד חודש האביב כי בו יצאת ממצרים, והאריך בטעמו בכמה מקומות וצוה להגידו לבנים לדורות כדכת' ³ והגדת לבנך וגו'.

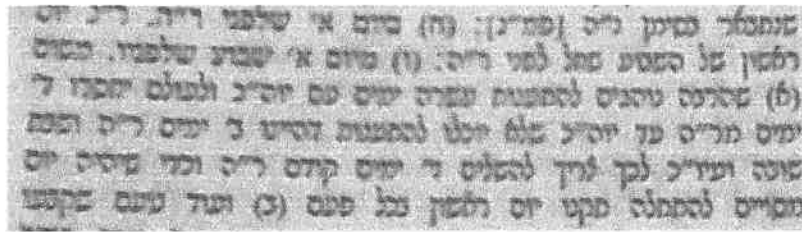
2) תהלים פא: ד

תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו

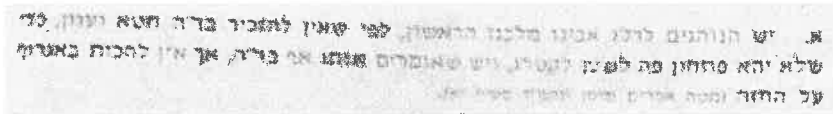
3) ר' נחמן מברסלב, מובא בס' המועדים

עיקר קדושת ארץ ישראל נתגלה בראש-השנה. כמו שכתוב: עיני ה' אלהיך בה פראשית השנה וכו' (דברים, י"א, י"ב).
(שם)

4) משנה ברורה או"ח תקפא: ס"ק ה

5) מחזור מפורש

א לְדוֹד: ה', אֹרֵי וְיִשְׁעֵי--מִמִּי אֵירָא;

ה' מְעוֹז-חַיִּי, מִמִּי אֶפְקֹד.

(5) מדרש רבה ויקרא כ"א

ג רבנן יפתרין קרא בדאש השנה ויהיב. אורי בראש
השנה וישעי ביום הכפורים. סמי אירא עוי

Turn the Light on For Him

היום ברת עולם היום יעמיד
במשפט כל יצורי עולמים. אם
כבנים אם כעבדים. אם פבנים
רחמנו פרחם אב על בנים ואם
כעבדים עינינו לך תלויזת עד
שתחננו ותוציא כאור משפטנו. אים
קדוש.

See Him

(6) רמב"ם הל' תשובה א:א

כל מצות שבתורה בין עשה בין לא תעשה אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין
בשגגה כשיעשה תשובה וישוב מחטאו חייב להתודות לפני האל ברוך הוא שנאמר איש או
אשה כי יעשו וגו' והתודו את חטאתם אשר עשו זה וידוי דברים. וידוי זה מצות עשה.
כיצד מתודין אומר אנא השם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ועשיתי כך וכך והרי נחמתי
ובושתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר זה. וזהו עיקרו של וידוי. וכל המרבה להתודות
ומאריך בענין זה הרי זה משובח.

אבל ארץ ישראל

אמצעות הישוב היא נחלת ה' ^(ו) מיוחדת לשמו, לא נתן עליה מן המלאכים קצין שוטר ומושל ^(ז), בהנחילו אותה לעמו המיוחד שמו ^(ח) זרע אוהביו ^(ט). וזהו שנאמר ובשמות יטהו יזהייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ ^(י), וכתוב וביומה יאדו יזהייתם לי לעם ואנכי אהיה לכם לאלהים - לא שתהיו אתם אל אלהים אחרים כלל. והנה קדש העם היושב בארצו בקדושת העריות וברובי המצות להיותם לשמו. ולכך אמר ולהלן ככבו יושמרתם את כל חוקותי ואת כל משפטי ועשיתם אותם ולא תקרא אתכם הארץ וכתוב ושם בפסוק כדו יאומר לכם אתם תירשו את אדמתם ואני אתננה לכם לרשת אותה... אני ה' אלהיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים - יאמר כי הבדיל אותנו מכל העמים אשר נתן עליהם שרים ואלהים אחרים בתתו לנו את הארץ שיהיה הוא ית' לנו לאלהים ונהיה מיוחדים לשמו ^(יא). והנה הארץ שהיא נחלת השם הנכבד תקרא כל מטמא אותה ולא תסבול עובדי ע"ז ומגלים עריות ^(יב). והפרשה הזאת הזכירה המלך ולעל בפסוק כאז לכל ^(יג) ע"ז עם זכרון העריות, ועל כלם אמר ובפסוקים כד-כהו יאל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים... ותקרא הארץ את יושביה", וכן אמר בפרשה השניה ולהלן ככח יאבדיל אתכם מן העמים להיות

**"ארץ אשר תמיד עיני ה' אלוקיך בה
מרשית שנה ועד אחרית שנה"**

He Sees Us

(9 משנה ר"ה טז.)

מתני' בארבעה פרקים העולם נידון בפסח
על התבואה יבעצרת על פירות האילן יבר"ה
כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון שנאמר
ידוער יחד לבם המבין אל כל מעשיהם
יזכרו נידונין על המים: גמ' הי תבואה

(10) גמ' שם יח.

אמר רבב"ח א"ר יוחנן וכולן נסקרין בסקירה אחת אמר ר"ג בר יצחק אף אנן
נמי תנינא ידוער יחד לבם המבין אל כל מעשיהם מאי קאמר אילימא ה"ק
דברנהו לכולי עלמא ומיחד לכייהו כהדרי והא קא חוינן דלאו הכי
הוא אלא לאו הכי קאמר ידוער רואה יחד לבם ומבין אל כל מעשיהם:

(11) שפת אמת תרמ"ד

בראש השנה כל באי עולם עוברין לפניו
כבני מרון כו' ²¹. דכתיב (משלי טז, טז)
באור פני מלך חיים. ובראיה זו דבאי עולם
עוברין לפניו מזה ניתן לכל אחד חיות. וכמו
בשעת הבריאה כתיב ביום הזה (בראשית א,
לא) וירא אלקים כו' אשר עשה והנה טוב כו'
ומזה נתקיים העולם. בן בכל שנה מתעורר
ראיה זו לחדש קיום העולם. ועיקר הראיה